

Broj: 06-50-5006-5 /23
Sarajevo, 21. 9. 2023. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM
Trg BiH 1, Sarajevo

6

PRIMLJENO: 22-09-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	50-18	-2042/	23

PREDMET: Informacija o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za prvih šest mjeseci 2023. godine, dostavlja se -

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH na 21 sjednici održanoj 15. 6. 2021. godine izmijenio je zaključak broj: 01-50-1-15-16/21 od 3. 2. 2021. godine s 16. sjednice ovog doma, te donio novi zaključak kojim se *nalaže Vijeću ministara BiH da jednom u šest mjeseci dostavlja informacije o stanju u oblasti migracija Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.*

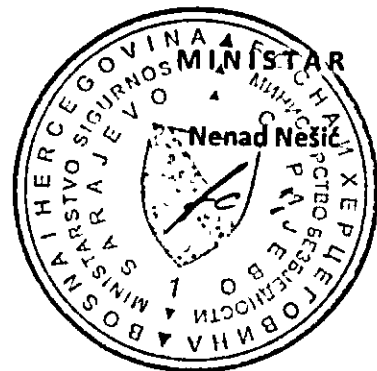
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 42. sjednici održanoj 22. 7. 2021. godine zadužilo je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da jednom u šest mjeseci dostavlja informacije o stanju u oblasti migracija Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 7. 9. 2023. godine, razmotrilo je i usvojilo **Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za prvih šest mjeseci 2023. godine.** Na navedenoj sjednici također je donesen zaključak kojim se Ministarstvo sigurnosti zadužuje da **Informaciju o stanju u oblasti migracija u BiH za 2023. godinu dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.**

Slijedom navedenog, u prilogu akta dostavljamo vam **Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za prvih šest mjeseci 2023. godine.** Svrha polugodišnje informacije je pružiti pregled razvoja migracijske politike, aktivnosti tijela nadležnih za upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini, statističkih podataka prema temama koje su obuhvaćene ovom informacijom: zakonite migracije, međunarodna zaštita, upravljanje granicom, nezakonite migracije uključujući krijumčarenje ljudima, prihvati i vraćanje nezakonitih migranata, raspoložive podatke o utrošku finansijskih sredstava za upravljanje migracijskim tokovima. Pored navedenog, informacija pruža uvid u izazove u upravljanju nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini kao i podatke o provedbi Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH.

Prijevod Informacije o stanju u oblasti migracija u BiH za prvih šest mjeseci 2023. godine na službene jezike i pisma u Bosni i Hercegovini uradili su uposlenici Ministarstva sigurnosti, a ne profesionalni lektori.

S poštovanjem,

Prilog:

- Kao u tekstu;
- Obavijest Vijeća ministara BiH broj: 05-07-1-2183-15/23 od 13. 9. 2023. godine

Dostavljeno:

- Naslovu;
- a/a

**Informacija
o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini
za prvih šest mjeseci 2023. godine**

Sadržaj

I. Uvod	2
II. Stanje u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini	2
1. Migracijska politika	2
2. Zakonite migracije	4
3. Upravljanje granicom	5
5. Nezakonite migracije	7
5.1. Privremeni prihvatni centri u Bosni i Hercegovini	9
5.2. Zdravstvena zaštita	10
5. Međunarodna zaštita	10
6. Borba protiv krijumčarenja migranata	11
7. Prihvat i povratak	13
7.1. Centri za smještaj osoba u postupku povratka i readmisije	14
8. Podaci o utrošku finansijskih sredstava iz projekata za upravljanje migracijskim tokovima u BiH	14
III. Izazovi u upravljanju nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini	15
IV. Provedba Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH	17

I. Uvod

Informacija o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za prvih šest mjeseci 2023. godine pripremljena je prema zaključcima Vijeća ministara, Predsjedništva BiH, Zastupničkog doma i Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.¹

Svrha polugodišnje informacije je pružiti pregled razvoja migracijske politike, aktivnosti tijela nadležnih za upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini, statističkih podataka prema temama koje su obuhvaćene ovom informacijom: zakonite migracije, međunarodna zaštita, upravljanje granicom, nezakonite migracije uključujući krijumčarenje ljudima, prihvati i vraćanje nezakonitih migranata, podatke o utrošku finansijskih sredstava za upravljanje migracijskim tokovima, uvid u izazove u upravljanju nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini kao i podatke o provedbi Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH.

Informacija obuhvata period od 1. januara do 30. juna 2023. godine.

Podatke prikazane u ovom dokumentu dostavile su relevantne upravne organizacije i sektori Ministarstva sigurnosti, druga tijela državne uprave kao i međunarodne organizacije.²

II. Stanje u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini

1. Migracijska politika

Razvoj migracijskog zakonodavstva i ostalih dokumenata

Akcionni plan za period 2021. - 2025. godina Strategije u oblasti migracija i azila³ ponovno je razmotren i usvojen na 16. sjednici održanoj 26.06.2023. godine. Naime, Vijeće ministara prihvatilo je predijedlog Ministarstva sigurnosti da se, zbog tehničke greške, izmijeni zaključak sa 7. sjednice održane 30. marta 2023. godine, na kojoj je akcionni plan prvobitno donesen.

Donesenim dokumentom oblast migracija i azila u Bosni i Hercegovini se razvija prema dva dugoročna strateška prioriteta:

Prioritet I. Dalje razvijati kvalitetan sistem u oblasti migracija i azila u Bosni i Hercegovini usklađen sa standardima Evropske unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koji će omogućiti integraciju Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

Prioritet II. Aktivno učestvovanje Bosne i Hercegovine u definiranju regionalnih politika i razvoja migracionih i azilantskih sistema, u skladu sa standardima Evropske unije.

Srednjoročni strateški ciljevi definirani za period od 2021. do 2025. godine:

- 1) unaprjeđenje sistema sveobuhvatnog upravljanja politikama migracija i azila,

¹ Zaključci su doneseni na 7. sjednici Vijeća ministara održanoj 30. marta 2023. godine, na 5. redovnoj sjednici Predsjedništva održanoj 24. maja 2023. godine, na 21. sjednici Zastupničkog doma održanoj 15. juna 2021. godine i na 8. sjednici Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost održanoj 6. oktobra 2020. godine.

² Ova informacija pripremljena je na temelju preliminarnih statističkih podataka o migracijama i azilu koji se na dnevnoj osnovi dostavljaju Ministarstvu sigurnosti, podataka prikupljenih za izradu tromjesečnih informacija i praćenja provedbe Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH od organizacija Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil, Granične policija BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, Službe za poslove sa strancima, Tužilaštva BiH, ostalih policijskih agencija u BiH, Međunarodne organizacije za migracije, Danskog Vijeća za izbjeglice u BiH, kao i ostalih relevantnih podataka dostavljenih Ministarstvu sigurnosti.

³ Strategija u oblasti migracija i azila usvojena je na 80. vanrednoj sjednici održanoj 7.12.2022. godine.

- 2) povećanje efikasnosti kontrole državne granice,
- 3) efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriji Bosne i Hercegovine,
- 4) unaprjeđenje sistema azila,
- 5) efikasnija borba protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima,
- 6) podrška zakonitim migracijama i integracija stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini i
- 7) jačanje mehanizama koordinacije u upravljanju migracijama i azilom.

Usvojen je Migracijski profil Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, petnaesti po redu.⁴

Nastavljen je rad na izradi nacrtu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o centralnoj bazi podataka o strancima.

Donesena je Odluka o odobravanju ulaska i boravka u BiH pod posebnim uslovima kojom je odobren organizirani ulazak i boravak u Bosni i Hercegovini pod posebnim uslovima državljanima Republike Srbije, učenicima osnovnih škola s područja Kosova i Metohije, bez važećih putnih isprava, u periodu od 24.06. do 02.07.2023. godine radi ekskurzije.⁵

Udarna grupa za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane ilegalne migracije pokrenula je Inicijativu za izmjenu i dopunu Krivičnog zakona BiH prema Ministarstvu pravde BiH. Predloženo je da se termin „krijumčarena osoba“ zamijeni s terminom „osoba koja je nezakonito ušla u BiH“, radi efikasnijeg procesuiranja krivičnog djela „Krijumčarenje ljudi“ iz člana 189. (2) KZ-a.

Izmjene i dopune Zakona o azilu, čija izrada je planirana u 2024. godini, prezentirane su provedbenim akterima na konsultativnom sastanku održanom u maju 2023. godine. Zakon će se dodatno uskladiti s pravnom stečevinom Evropske unije (*acquis communautaire*) prema preporukama iz izvještaja Evropske komisije, te otkloniti nedostaci uočeni kroz dosadašnju primjenu ovog zakona.

Sačinjena je Strateška analiza rizika za 2023. godinu iz domena „Nezakonite migracije“ u okviru kojeg je izvršena procjena rizika po segmentima „Ilegalan prelazak državne granice preko graničnih prelaza“, „Ilegalan prelazak državne granice“ (zelena granica), „Zloupotreba dokumenata“, „Odbijanje ulaska“, „Krijumčarenje ljudi“ i „Nezakonit boravak“.⁶

Donesen je operativni plan za provedbu kontinuiranih aktivnosti radi vršenja detaljnih provjera, pronalaska i utvrđivanja broja stranaca koji zloupotrebljavaju ovjerena pozivna pisma i izdate vouchere kako bi lakše dobili vizu za ulazak u BiH.⁷

Saradnja s agencijama Evropske unije

Saradnja s agencijama Evropske komisije za upravljanje migracijama i granicom kao i UN agencijama nastavljena je u 2023. godini.

U martu 2023. godine održani su sastanci Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil s Evropskom Agencijom za azil (EUAA) kako bi se identificirale oblasti koje će sadržavati Mapa puta između Bosne i Hercegovine i EUAA za period 2023. – 2025. godina.

⁴ 16. sjednica Vijeća ministara održana je 26. 6. 2023. godine.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 40/23

⁶ Dokument je Granične policije Bosne i Hercegovine.

⁷ Dokument je Službe za poslove sa strancima.

Učešćem na nizu sastanaka organiziranim od strane Frontexa nastavljena je saradnja Granične policije Bosne i Hercegovine s ovom agencijom. Graničnoj policiji dostavljen je Frontexov ažurirani Zajednički nastavni plan i program temeljne obuke granične i obalske straže u EU (*Common Core Curriculum for Basic Training Border and Coast Guard in the EU*), na čijoj izradi su učestvovali predstavnici Granične policije BiH i Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova u Mostaru.

Međunarodni događaji i projekti

Ministarstvo sigurnosti tokom Švedskog predsjedavanje Vijećem Evropske unije bilo je suorganizator trećeg Sarajevo dijaloga o migracijama koji je održan na Jahorini od 8. do 9. juna 2023. godine. Konferencija je okupila 167 predstavnika visokog nivoa zemalja Zapadnog Balkana, EU i drugih partnera, kako bi razgovarali o održivom upravljanju migracijama.

Ministarstvo sigurnosti i Ured visokog povjerenika Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) potpisali su početkom 2023. godine projekt podrške sistemu azila u BiH. UNHCR kao dugogodišnji partner Ministarstva sigurnosti BiH, kroz pomenuti projekt, pruža podršku Sektoru za azil, odnosno finansira radni angažman određenog broja osoba zaposlenih na prihvatu i smještaju tražitelja azila, na poslovima zaprimanja zahtjeva za azil i registracije, obavljanju intervjua i pripreme odluke po zahtjevu za azil, vođenja službenih evidencija kao i jačanje ostalih kapaciteta Sektora za azil.

Predstavnici organizacija Ministarstva sigurnosti uključeni su u aktivnosti koje se provode u okviru podregionalnog projekta „Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za readmisiju“ – WBCAP. Projekt provodi Međunarodna organizacija za migracije (IOM) uz podršku Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Danske, u periodu od 2021. do 2024. godine.

Služba za poslove sa strancima s UNHCR-om implementira projekat „Omogućavanje rane identifikacije i registracije osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita“, u trajanju od januara do decembra 2023. godine.

S ciljem daljeg jačanja regionalne saradnje kao i razmjene iskustava i najboljih praksi, predstavnici Ministarstva sigurnosti i Službe za poslove sa strancima su u periodu od 26. do 28. 6. 2023. godine učestvovali u službenoj posjeti Komesarijatu za izbjeglice i migracije i Graničnoj policiji Republike Srbije u sklopu projekta „Individualna mjera za jačanje kapaciteta za upravljanje migracijskim tokovima u Bosni i Hercegovini“.

2. Zakonite migracije

Statistički podaci

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, u prvih šest mjeseci 2023. godine strancima u Bosni i Hercegovini odobreno je skoro **6.000 privremenih boravaka**, od čega je prvih dozvola boravka izdato 3.092, a produženo 2.900.

Obrazovanje je činilo 32 % svih a za izdavanje prvih privremenih boravaka, odnosno 976 dozvola. Dozvole boravka izdate zbog rada s radnom dozvolom činile su 29 %, spajanja porodica 21 %, dok su 18 % činili drugi razlozi.

Dozvole privremenog boravka produžene iz razloga spajanja porodica činile su 45% svih produženih dozvola, odnosno 1.314 dozvola. Rad s radnom dozvolom činilo je 29 %, rad bez radne dozvole 9 % produženih dozvola, dok su 17 % činili drugi razlozi.

Najveći broj svih privremenih boravaka izdat je državljanima Turske, zatim slijede državljani Srbije, Hrvatske, Indije i Crne Gore.

U istom periodu, odobreno je 156 stalnih boravaka, od čega najveći broj državljanima Crne Gore i Hrvatske, zatim slijede državljani Sirije, Sjeverne Makedonije i Turske.

Bosna i Hercegovina odobrila je strancima ukupno 6.148 dozvola boravka u prvih šest mjeseci 2023. godine.

Pored navedenog, ovjereno je preko 2.000 pozivnih pisama kojima se stranac poziva da dođe u BiH u određenu svrhu u određenom periodu. Najveći broj pozivnih pisama ovjeren je za državljane Kine, Indije i Bangladeša po zahtjevima pravnih osoba, dok se po zahtjevima fizičkih osoba najveći broj ovjera odnosio na građane Kosova*, državljane Egipta i Sirije.

Olakšavanje pristupa u pogledu izdavanja radnih dozvola i viza, reguliranje boravišnog statusa stranih državljana koji dolaze u BiH po osnovu rada bili su teme sastanaka održanih između predstavnika Službe za poslove sa strancima s predstavnicima Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine i delegacije Kuvajtskog poslovnog vijeća.

3. Upravljanje granicom

Statistički podaci

Granična policija Bosne i Hercegovine u nezakonitom prelasku ili pokušaju nezakonitog prelaska u prvih šest mjeseci 2023. godine evidentirala je 4.567 osoba⁸, što je skoro dva puta više nego u prvom kvartalu ove godine. U odnosu na prvih šest mjeseci 2022. godine, broj evidentiranih osoba upućuje na povećanje od 65 %. Osobe otkrivene u nezakonitom prelasku bile su većinom državljani⁹ Afganistana (782), Turske (381), Pakistana (158), Bangladeša (89) i Maroka (82).

Na ulazu na teritorij BiH, iz pravca Srbije ili Crne Gore, u prvih šest mjeseci 2023. godine otkrivena je 2.761 osoba, od čega je od pokušaja nezakonitog ulaska prema članu 37. Zakona o graničnoj kontroli odvraceno njih 2.508. Najveći teret migracijskog pritiska na ulazu u BiH evidentiran je ponovno na području djelovanja jedinica Granične policije Zvornik, Hum-Foča i Bijeljina.

Na izlazu iz BiH otkriveno je 1.806 osoba. Najviše pokušaja nezakonitih prelazaka evidentirano je na području djelovanja jedinica Granične policije Gradiška, Brod i Velika Kladuša.

Kontrola državne granice

Prema podacima Granične policije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija), migranti su u 92% slučajeva otkriveni izvan područja graničnih prijelaza. Na međunarodnim graničnim prijelazima¹⁰ evidentirano je 25 slučajeva skrivanja migranata u tovarnom prostoru teretnih, putničkih vozila ili autobusa (otkriveno je 226 osoba), korištenje falsificirane ili tuđe putne isprave ili drugog dokumenta (otkrivena su ukupno 123 dokumenta od čega se 81 koristi za prelazak granice) kao i pokušaji izbjegavanja graničnih provjera.

Od 5. do 11. juna 2023. godine realizirana je operativna akcija usmjerena na otkrivanje krivičnih djela vezanih za prevare s dokumentima u zoni odgovornosti JGP Zračna luka Sarajevo. Tokom akcije pregledano je 126 osoba na 31 letu, ulazak u BiH odbijen je za 77 osoba

⁸ Ista osoba može pokušati nezakonito preći granicu više puta na različitim mjestima.

⁹ Podaci o državljanstvu nezakonitih migranata temelje se uglavnom na njihovim izjavama.

¹⁰ Uzačić, Gradiška, Gradina, Kostajnica, Orašje, Šamac, Brod, Donji Svilaj, Bljača, Uvac, Hadžin potok, Bijeljina, Popov, Rača i Zračna luka Sarajevo.

I otkrivena su 4 falsificirana dokumenta (tri bosanskohercegovače vize i jedna dozvola boravka Cipra).

U prvih šest mjeseci 2023. godine nastavljeno je prisustvo policijskih službenika u nadzoru državne granice i identificiranim mjestima mogućeg nezakonitog prelaska državne granice, posebno na granici sa Srbijom i Crnom Gorom. S tim u vezi, nastavljen je vanredan angažman policijskih službenika Granične policije u jedinicama u čijoj zoni odgovornosti je pojačan migracijski pritisak kao i saradnja s drugim policijskim agencijama na poslovima nadzora granice.

Na području djelovanja Jedinice granične policije Zvornik angažirano je u prosjeku od šest do devet policijskih službenika iz drugih organizacijskih jedinica Granične policije na period od deset po petnaest dana. Dodatno, dva policijska službenika kontinuirano su angažirana u navedenoj jedinici.

Pored navedenog, na poslovima nadzora granice bilo je angažirano prosječno pet policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH na području JGP Višegrad, pet policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu na području JGP Zvornik i 40 policijskih službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske na području JGP Bijeljina, Zvornik, Hum-Foča i Trebinje. Dodatno je angažirano ukupno 8 policijskih službenika iz Ministarstva unutrašnjih poslova Posavskog kantona, dva policijska službenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona 10 i sedam policijskih službenika iz Policije Brčko distrikta BiH na području JGP Brod, Orašje, Brčko i Strmica.

Mješovite patrole provodile su se s Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Hrvatske, Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije i Ministarstvom unutrašnjih poslova Crne Gore. U prvih šest mjeseci ove godine provedeno je ukupno 1.426 mješovitih patrola, od kojih 382 na teritoriji BiH, 261 na teritoriji Hrvatske, 48 na teritoriji Crne Gore i 735 na teritoriji Republike Srbije.

Također, s nadležnim tijelima susjednih država održano je ukupno 206 sastanka na lokalnom, regionalnom i centralnom nivou, od čega najveći broj s tijelima Republike Hrvatske.

U polugodišnjem periodu 2023. godine nastavilo se ulagati u kapacitete granične policije kao što je tehnička opremljenost, edukacija i sl., kako bi se učinkovito nadzirala vanjska granica. Policijski službenici Granične policije učestvovali su na više obuka radi osposobljavanja za rukovanje specijalističkom opremom za nadzor granice kao i drugim tematskim obukama.

Kako bi se prevazišao nedostatak policijskih službenika i nedovoljna materijalno-tehnička opremljenost, Granična policija predložila je niz mjera koje se odnose na: okončanje aktivnosti u vezi usvajanja Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Granične policije Bosne i Hercegovine; poduzimanje dodatnih napora radi realizacije projekata usmjerenih na jačanje materijalnih kapaciteta za borbu protiv nezakonitih migracija; izmjene odredbi Zakona o policijskim službenicima BiH; osiguranje dodatnih budžetskih sredstava za finansiranje utroška goriva, obnavljanje i održavanje vozila i opreme; angažiranje potrebnih policijskih službenika iz drugih agencija koji bi pružili ispomoć Graničnoj policiji na poslovima nadzora granice; ubrzanje aktivnosti u vezi donošenja novog Programa sigurnosti civilnog zrakoplovstva BiH. Pored dosada već prikazanih mjera, Granična policija predložila je novu mjeru koja se odnosi na pokretanje Inicijative za izmjenu Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima kako bi poslove ekstradicije i transfera osuđenih osoba preuzela Direkcija za koordinaciju policijskih tijela ili nadležna sudska policija u BiH.

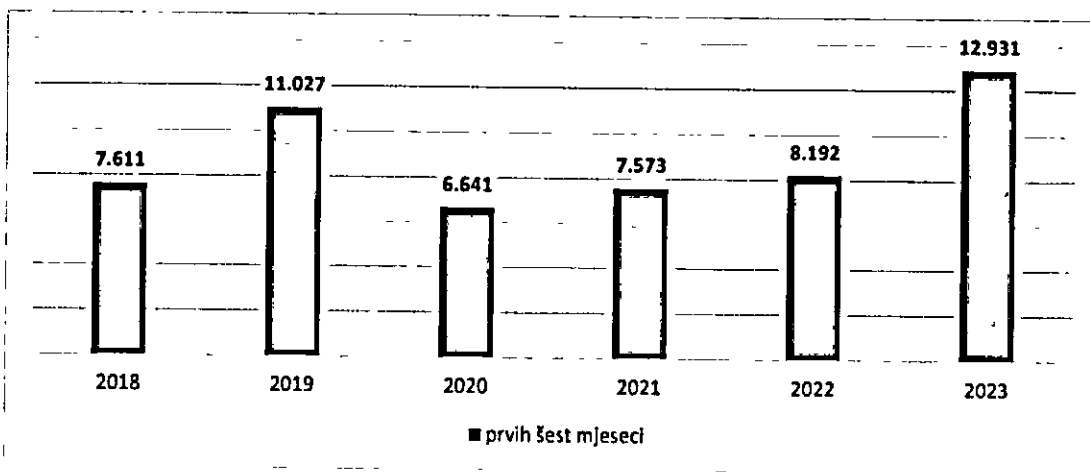
5. Nezakonite migracije

Statistički podaci

Ukupno **12.931** nezakoniti migrant evidentiran je od Službe za poslove sa strancima tokom prvih šest mjeseci 2023. godine. Ovim ukupnim podacima obuhvaćene su osobe koje su evidentirane nakon nezakonitog ulaska na teritorij BiH kao i osobe koje su ostale u BiH nakon isteka vize ili dozvole boravka.

U usporedbi s podacima za prvih šest mjeseci prethodnih godina, u 2023. godini evidentiran je najveći broj nezakonitih migranata od 2019., kada ih je utvrđeno više od 11.000 (Grafikon 1.).

Grafikon 1.: Broj nezakonitih migranata prijavljenih u prvih šest mjeseci za period 2018. – 2023. godina

Nakon usporavanja tranzitnih migracija nastalih uslijed COVID-19 zdravstvene krize, od 2020. dešava se njeno postepeno povećanje koje traje do 2023. godine. U 2023. godini nezakonite migracije preko teritorija BiH se intenziviraju na što ukazuje podatak da je broj nezakonitih migranata prijavljenih Službi za poslove sa strancima veći za 58 % u odnosu na prvih šest mjeseci prethodne godine.

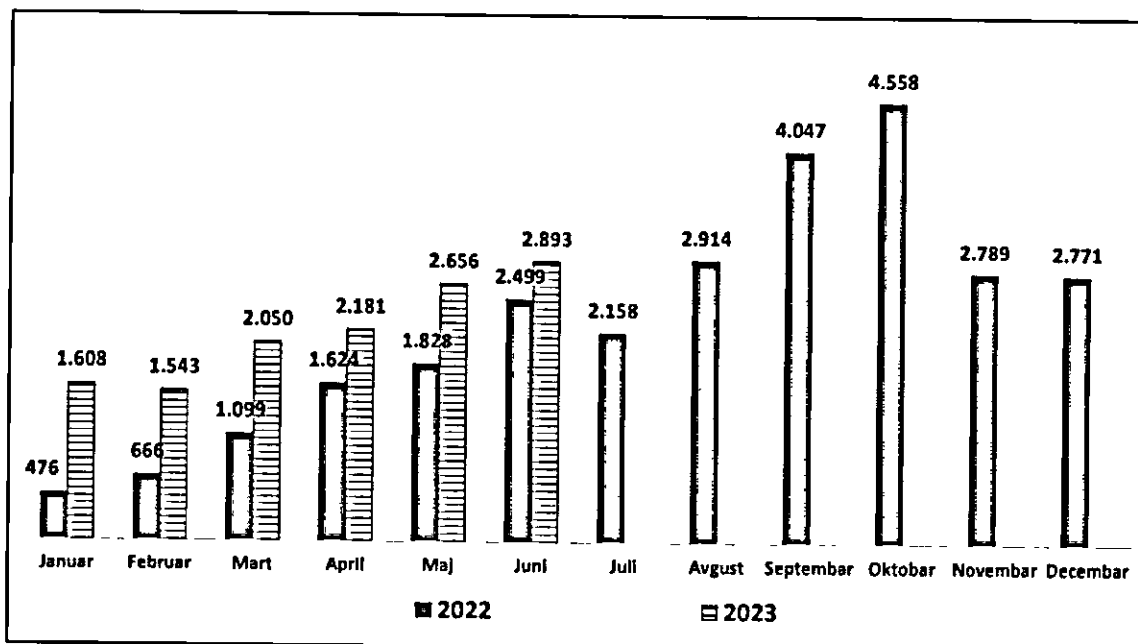
Iako su se u 2023. godini nezakonite migracije intenzivirale, nezakoniti migranti provode manje vremena u Bosni i Hercegovini, odlučujući se za brzi tranzit preko teritorija kako bi ušli u Schengen prostor, pri čemu često zaobilaze privremene prihvatne centre¹¹. Prikazani podatak o broju migranata koji su boravili u privremenim prihvatnim centrima (potpoglavlje 3.1. ove informacije) također potvrđuje prethodno opažanje o kretanju migranata preko teritorija BiH.

Od ukupnog broja nezakonitih migranata evidentiranih u izvještajnom periodu 2023. godine, u prvom tromjesečju 2023. godine prijavljeno je njih 5.201, dok je u drugom taj broj iznosio 7.730 osoba odnosno 2.529 osoba više.

Mjesečni podaci o broju nezakonitih migranata prijavljenih Službi za poslove sa strancima u izvještajnom periodu 2023. godine prikazani su u grafikonu 2. koji slijedi.

¹¹ Prema opažanjima Međunarodne organizacije za migracije (IOM).

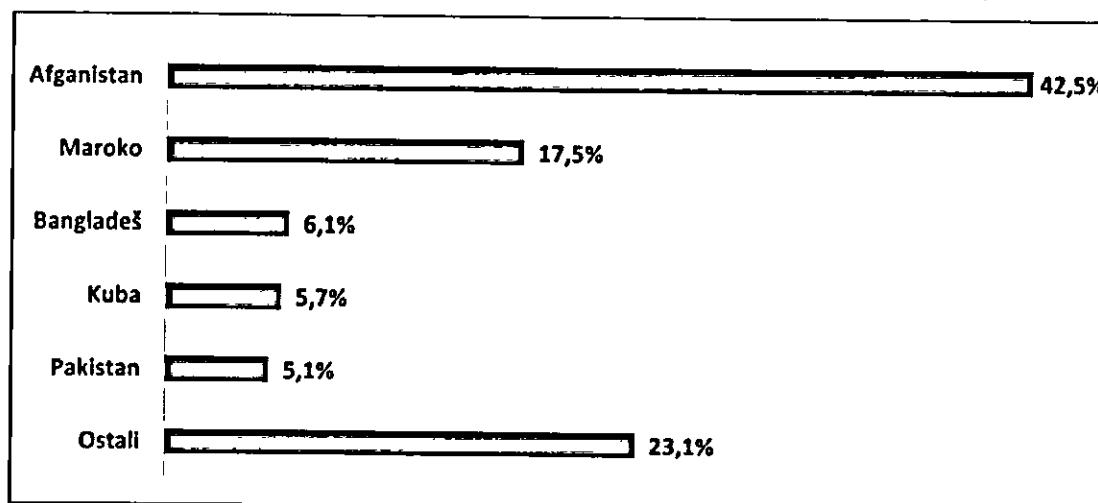
Grafikon 2.: Broj nezakonitih migranata prijavljenih po mjesecima u 2022. i 2023.-godini

Povećan broj evidentiran u posmatranom periodu 2023. godine može biti rezultat različitih pokretača koji oblikuju migracije duž zapadnobalkanske rute, kao što su: povoljni vremenski uslovi, mjere koje države poduzimaju na migracijskim rutama, aktivnost kriminalnih organizacija i drugi pokretači.

Broj veoma varira među 99 evidentiranih državljanstava¹² nezakonitih migranata. Među njima, i dalje su daleko najbrojniji državljani Afganistana (5.491 osoba ili 42,5 % od ukupnog broja prijavljenih nezakonitih migranata). Nakon njih slijede državljani Maroka (2.269 ili 17,5 %), Bangladeša (785 ili 6,1 %), Kube (738 ili 5,7 %) i Pakistana (662 ili 5,1 %).

Grafikon 3.: Prikaz najzastupljenijih državljanstava nezakonitih migranata u prvih šest mjeseci 2023.

¹² Podaci o državljanstvu nezakonitih migranata prezentiranih u Informaciji temelje se uglavnom na njihovim izjavama.

Među ostalim prijavljenim nezakonitim migrantima, najbrojniji su nezakoniti migranti iz DR Konga, Turske, Irana, Alžira i Sirije.

Pored državljana Afganistana i Maroka koji su najzastupljenija prijavljena grupa nezakonitih migranata u 2023. godini, u drugom tromjesečju bilježi se značajno povećanje broja državljana Bangladeša evidentiranih na teritoriji BiH (I. kvartal – 57, II. kvartal - 728 osoba). Istovremeno, evidentno je opadanje broja prijavljenih nezakonitih migranata državljana Kube (april – 154, maj – 49 i juni – 35), prvenstveno kao popratna pojava odluke Srbije o uvođenju viza za državljane navedene zemlje. Pored navedenog, opaženo je da je broj Sirijaca prijavljenih Službi za poslove sa strancima učtetverostručen u odnosu na prvih šest mjeseci 2022. godine.

Mjere prema strancima

U prvih šest mjeseci 2023. godine poduzete su sljedeće mjere prema strancima koji su otkriveni u nezakonitom boravku na teritoriji BiH: mjera protjerivanja s teritorije BiH izrečena je za 1.100 osoba, 754 osoba je obuhvaćeno mjerom nadzora, boravak je otkazan za 404 osoba, a viza poništena za njih 40.

Mjera protjerivanja i stavljanja po nadzor primjenjena je u najvećem broju prema državljanima Turske, Kine i Afganistana. Državljanima Turske, Srbije i Indije su najzastupljeniji među strancima kojima je otkazan boravak u navedenom periodu.

Vize su poništene državljanima Indije, Jordana, Somalije, Bangladeša, Egipta, Nepala i Ugande.

5.1. Privremeni prihvatni centri u Bosni i Hercegovini

U prethodnom periodu intenzivirane su aktivnosti u vezi procesa prenosa upravljanja privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata s međunarodnih organizacija na državne institucije. S tim u vezi, održano je više radnih sastanaka na kojima su učestvovali predstavnici Ministarstva sigurnosti, Službe za poslove sa strancima, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva civilnih poslova i IOM-a. Nakon sastanka donesen je zaključak da se uradi informacija o izradi plana tranzicije u upravljanju migracijama i uputi Vijeću ministara BiH.

Statistički podaci

U četiri privremena prihvatna centra (ukupnog kapaciteta 4.880 mjesta) u prvih šest mjeseci 2023. godine prosječno je boravilo 1.000 osoba, što je u pola manje u odnosu na isti period 2022. godine kada je prosječno boravilo 2.026 osoba. Na dan 30. 6. 2023. godine u ovim centrima nalazila se 1.131 osoba.

Stopa fluktuacije u privremenim prihvatnim centrima i dalje je visoka. U centre dolaze velike grupe migranata s tendencijom odlaska za nekoliko dana, podaci su IOM-a.

Smještajni kapaciteti na području Kantona Sarajevo

Privremeni prihvatni centar „Ušivak“ na području općine Hadžići kapaciteta do 800 mjesta. U izvještajnom periodu 2023. godine prosječno u ovom centru boravilo je 135 osoba. Na dan 30. 6. 2023. godine u ovom centru boravilo je 119 osoba.

Privremeni prihvatni centar „Blažuj“ na području općine Ilidža kapaciteta do 2.000 mjesta. U izvještajnom periodu 2023. godine prosječno u ovom centru boravilo je 579 osoba. Na dan 30. 6. 2023. godine u ovom centru boravile su 724 osobe.

Smještajni kapaciteti na području Unsko-sanskog kantona

Privremeni prihvatni centar „Borići“ u Bihaću kapaciteta do 580 mjesta. U izvještajnom periodu 2023. godine prosječno u ovom centru boravilo je 85 osoba. Na dan 30. 6. 2023. godine u ovom centru boravila je 51 osoba.

Privremeni prihvatni centar „Lipa“ na području općine Bihać kapaciteta do 1.500 mjesta. U izvještajnom periodu 2023. godine prosječno u ovom centru boravile su 152 osobe. Na dan 30. 6. 2023. godine u ovom centru boravilo je 199 osoba.

5.2. Zdravstvena zaštita

Dansko Vijeće za izbjeglice (DRC) u saradnji s domovima zdravlja i privatnom poliklinikom unutar privremenih prihvatnih centara osiguralo je zdravstvenu zaštitu u vidu pregleda liječnika, medicinskih intervencija, upućivanja prema specijalističkim uslugama i direktnih neuropsihijatrijskih usluga. Tokom prvih šest mjeseci 2023. godine pružen je 12.901 pregled i 7.059 medicinskih intervencija u privremenim centrima, od čega se preko tri hiljade odnosilo na pedijatrijske usluge. Vakcinisano je 117 djece, a osigurano je 29 sistematskih pregleda za polazak u školu. Hospitalizirano je 27 osoba.

Tabela 1.: Utrošak sredstava u privremenim prihvatnim centrima prema medicinskim uslugama, do kraja juna 2023. godine

Medicinske usluge	Iznos u KM
medicinski timovi domova zdravlja Kantona Sarajevo i Bihać	82.365,85
pedijatrijski timovi Doma zdravlja Kantona Sarajevo i poliklinike „Sanasa“	21.285,00
primarna zdravstvena zaštita	11.083,62
sekundarna zdravstvena zaštita	88.716,15
esencijalni lijekovi	110.969,22
specifični lijekovi	22.691,24
sanitetski materijal	12.551,74

U organizaciji DRC-a u maju 2023. godine održana je druga regionalna konferencija „Odgovor na javnozdravstvene izazove mješovitih migracija“. Događaj je okupio više od 70 stručnjaka iz preko 40 različitih institucija iz BiH, Srbije, Hrvatske i Grčke. Konferencija je imala za cilj unaprijediti regionalnu saradnju u području javnog zdravlja i postaviti temelje za buduće inicijative za bolji odgovor na javnozdravstvene izazove koje nose mješovite migracije.

5. Međunarodna zaštita

Statistički podaci

Namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u prvih šest mjeseci 2023. godine iskazalo je 11.966 osoba, od čega je zahtjev za azil u BiH podnijelo njih 64 ili 0,53 % od ukupnog broja iskazanih namjera za azil.

Positivno su riješena 23 zahtjeva za međunarodnom zaštitom odnosno 21 osoba ostvarila je pravo na supsidijarnu zaštitu, dok je dvjema osobama odobren status azila. Pored navedenog,

supsidijarna zaštita produžena je za četiri osobe. Zahtjev za azil odbijen je za devet osoba, a postupak obustavljen za njih 29.¹³

Trend vrlo niskog udjela podnesenih zahtjeva za azil u odnosu na ukupan broj iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u BiH i dalje je prisutan.

Saradnja s međunarodnim i nevladinim organizacijama

Ministarstvo sigurnosti, Caritas Švicarske sa sjedištem u Sarajevu, Isusovačka službe za izbjeglice (JRS) sa sjedištem u Novom Sarajevu i JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ sa sjedištem u Sarajevu potpisali su Memorandum o smještaju najranjivije kategorije tražitelja azila, djece bez pratnje i djece razdvojene od primarnih staratelja u sigurnu kuću.

U saradnji s UNHCR-om provedene su obuke radi upoznavanja predstavnika Granične policije, Službe za poslove sa strancima i Centara za socijalni rad s međunarodnim i pravnim okvirom BiH u oblasti azila.

Centri za prihvatanje tražitelja azila

Azilantski centar ukupnog kapaciteta 150 mjesta. U izvještajnom periodu u centru nije bilo smještenih osoba. Iako je centar bio prazan, Ministarstvo sigurnosti spremno je 24 sata dnevno primiti moguće štíćenike i pružiti potrebne usluge. Tražiteljima azila u ovom centru su dostupne sljedeće usluge: smještaj, prehrana, sredstva za održavanje lične higijene i prostora, primarna zdravstvena zaštita, psihosocijalna podrška, rekreativne aktivnosti, besplatna pravna pomoć, prevoditeljske usluge, pristup internetu i olakšan pristup obrazovanju.

Izbjegličko-prihvatanje centar „Salakovac“ ukupnog kapaciteta 200 mjesta. U izvještajnom periodu u centru nije bilo smještenih osoba.

6. Borba protiv krijumčarenja migranata

Statistički podaci

Borba protiv krijumčarenja migranata jedan je od prioriteta za pravosudne institucije i policijske agencije u BiH od samog početka povećanog pritiska nezakonitih migracija preko teritorija BiH.

Prema podacima Tužilaštva Bosne i Hercegovine, u radu Odsjeka za krijumčarenje ljudi nalazi se trenutno¹⁴ 117 predmeta protiv 212 prijavljenih osoba zbog krivičnog djela krijumčarenje ljudima i 11 predmeta protiv 83 osobe zbog krivičnog djela organiziranje grupe ili udruženja za izvršenje krivičnog djela krijumčarenja migranata.

Podaci za prvih šest mjeseci 2023. godine o broju zaprimljenih prijava, broju riješenih predmeta prema načinima završetka kao i presudama Suda BiH za krivična djela u vezi krijumčarenja migranata prikazana su u tabeli koja slijedi.

Tabela 2.: Pregled zaprimljenih prijava, riješenih predmeta i presuda u prvih šest mjeseci 2023.

Predmeti Tužilaštva BiH	Broj predmeta	Broj osumnjičenih
zaprimljene prijave po članu 189. KZ BiH	33	48
zaprimljene prijave po članu 189a. KZ BiH	1	2

¹³ Ovaj podatak Sektora za azil pokazuje postupke koji su završeni u prvom i drugom kvartalu 2023. godine prema odredbama Zakona o azilu.

*Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

¹⁴ Podaci se odnosi na prijave podnesene u izvještajnom periodu kao i na prijave iz ranijeg perioda.

podignute optužnice po članu 189. KZ BiH	12	15
naredbe o obustavi istrage	4	8
naredbe o neprovedbi istrage	31	56
predmeti riješeni na drugi način	1	-
donesene presude Suda BiH	13	18

Broj izvještaja podnesenih BiH Tužilaštvu od policijskih agencija u BiH tokom prvih šest mjeseci 2022. i 2023. godine prikazan je u tabeli 3. koja slijedi.

Tabela 3.: Statistički podaci za čl. 189. i 189a. Krivičnog zakona BiH

R.br.	Policijska agencija	Broj podnesenih izvještaja/broj prijavljenih osoba	1.1.2022. - 30.6.2022.		1.1.2023. - 30.6.2023.	
			Član 189. KZ BiH	Član 189a. KZ BiH	Član 189. KZ BiH	Član 189a. KZ BiH
1.	Granična policija BiH	ukupan broj izvještaja podnesenih Tužilaštvu BiH	19	0	19	1
		ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili krivična djela	40	0	46	5
2.	Državna agencija za istrage i zaštitu	ukupan broj izvještaja podnesenih Tužilaštvu BiH	2	0	1	0
		ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili krivična djela	4	0	1	0
3.	MUP Republike Srpske	ukupan broj izvještaja podnesenih Tužilaštvu BiH	5	0	5	0
		ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili krivična djela	7	0	7	0
4.	MUP Hercegovačko-neretvanskog kantona	ukupan broj izvještaja podnesenih Tužilaštvu BiH	3	0	0	0
		ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili krivična djela	3	0	0	0
Σ Ukupan broj izvještaja podnesenih Tužilaštvu BiH			29	0	25	1
Σ Ukupan broj prijavljenih osoba s osnovama sumnje da su izvršili krivična djela			54	0	54	5
R.Br.	Struktura prijavljenih osoba po državljanstvu s osnovama sumnje da su izvršili krivična djela	1.1.2022. - 30.6.2022.		1.1.2023. - 30.6.2023.		
		Član 189. KZ BiH	Član 189a. KZ BiH	Član 189. KZ BiH	Član 189a. KZ BiH	
1.	Afganistan	2	0	1	0	
2.	BiH	38	0	37	5	
3.	Crna Gora	0	0	1	0	
4.	Rumunija	0	0	1	0	
5.	Pakistan	0	0	1	0	
6.	NN	11	0	8	0	
7.	Hrvatska	1	0	2	0	
8.	Turska	2	0	1	0	
9.	Srbija	0	0	1	0	
10.	Italija	0	0	1	0	
UKUPNO			54	0	54	5

Kao i u istom periodu prethodne godine, najveći broj izvještaja Tužilaštvu BiH podnijela je Granična policija koja je u skladu sa odredbama Zakona o graničnoj policiji odgovorna, među ostalim, za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje djela koja su propisana krivičnim zakonima u Bosni i Hercegovini kada se ta krivična djela moraju goniti u skladu sa odredbama o kretanju i boravku stranaca i azilu ukoliko su počinjena prilikom prelaska granice ili su direktno vezana za prelazak državne granice¹⁵. Najveći broj počinitelja državljani su Bosne i Hercegovine ili su osobe nepoznatog državljanstva.

¹⁵ Član 7. Zakona o graničnoj policiji („službeni glasnik BiH“, br. 50/04, 27/07 i 59/09)

U izvještajnom periodu provedena je jedna operativna akcija pod nazivom „Sava“. Pod nadzorom Tužiteljstva BiH i nalogom Suda BiH Granična policija izvršila je pretrese na području Bihaća, Cazina, Velike Kladuše i Bužima zbog postojanja osnova sumnje da je pet osoba (BiH državljani), počinilo krivično djelo iz člana 189a. KZ-a, a u vezi s krivičnim djelima iz člana 189. i krivičnim djelima iz člana 210a. „Nedozvoljeni promet akciznih proizvoda“, a u vezi s krivičnim djelom iz člana 214. „Krijumčarenje“.

Saradnja s međunarodnim tijelima i policijskim agencijama

Saradnja Tužilaštva BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, Granične policije, ostalih policijskih agencija i drugih organizacija u BiH radi provedbe istraga i krivičnog gonjenja izvršitelja krivičnih djela povezanih s krijumčarenjem migranata odvija se kontinuirano. U izvještajnom periodu, prema podacima Tužilaštva, fokus je stavljen na otkrivanje krijumčarenja migranata preko graničnih prijelaza u skrivenim pregradama teretnih motornih vozila, dok je na regionalnoj razini dogovoreno poduzimanje i kreiranje zajedničkog istražnog tima s MUP-om Republike Srbije radi provedbe zajedničke istrage u predmetu krijumčarenje ljudi.

U izvještajnom periodu ostvarena je saradnja Granične policije s Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srbije u cilju razmjene informacija o krijumčarenju migranata s teritorija Srbije na područje Bosne i Hercegovine. Saradnja je ostvarena putem Centra za provedbu zakona jugoistočne Europe (SELEC).

Pored navedenog, policijski službenici Granične policije učestvovali su po pozivu Ureda za vezu Republike Slovenije na drugom sastanku organiziranom u okviru inicijative „Mreža operativnih kontakt tačaka za borbu protiv krijumčarenja migranata u regionu Zapadnog Balkana“.

Od početka 2023. godine Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je kopredsjedavajuća Operativne grupe Zapadnog Balkana za borbu protiv krijumčarenja ljudi. Grupa ima za cilj ubrzanje i unaprjeđenje saradnje između policijskih agencija Zapadnog Balkana i zemalja Evropske unije.

U 2023. godini formiran je istražni tim sastavljen od predstavnika SIPA-e, MUP-a Slovenije i MUP-a Hrvatske. Tim je formiran pod okriljem Europol.

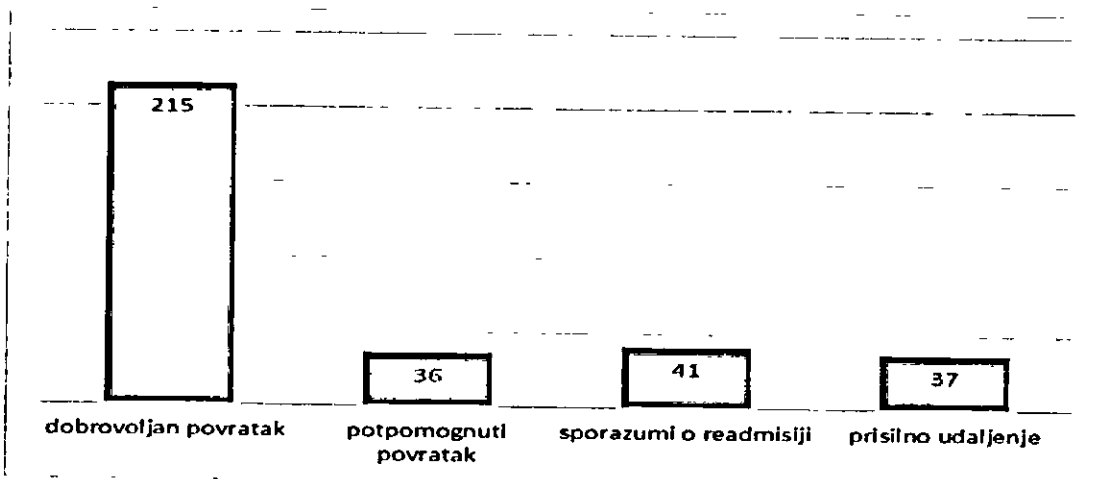
7. Prihvat i povratak

Na osnovu sporazuma o readmisiji sa susjednim državama, prihvat i povratak nezakonitih migranata u zemlju porijekla ili u zemlju iz koje je ušao na teritoriju BiH, provodi se putem skraćenog i redovnog postupka.

Na osnovu podataka Službe za poslove sa strancima, u prvih šest mjeseci 2023. godine po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom prihvaćena je ukupno 2.241 osoba, od čega 1.912 osoba po skraćenom, a 329 po redovnom postupku. Najveći broj prihvaćenih osoba su državljani Afganistana, Turske, Pakistana, D.R.Konga i Kine.

Služba za poslove sa strancima u prvih šest mjeseci 2023. godini realizirala je povratak ukupno 329 osoba.

Grafikon 4.: Broj migranata koji su napustili teritoriju BiH prema tipu povratka

Udio dobrovoljnih povratka u prvih šest mjeseci 2023. godine iznosi 65 % svih povratka stranaca iz BiH.

Osobe koje su vraćene kroz dobrovoljni i prisilni povratak bile su većinom državljani Turske. Kroz potpomognuti AVRR povratak (što znači da su vraćene osobe primile logističku, finansijsku i/ili drugu materijalnu pomoć) vratilo se najviše državljana Maroka. Na temelju readmisijskih sporazuma sa susjednim zemljama, tokom prvih šest mjeseci 2023. godine predato je najviše državljana Kube i osoba s Kosova*.

7.1. Centri za smještaj osoba u postupku povratka i readmisije

Imigracioni centar kapaciteta do 120 mjesta. U izvještajnom periodu 2023. godine prosječno u ovom centru boravilo je 49 osoba. Na dan 30. 6. 2023. godine u ovom centru boravilo je 38 osoba.

8. Podaci o utrošku finansijskih sredstava iz projekata za upravljanje migracionim tokovima u BiH

IPA projekt "Individualne mjere za jačanje kapaciteta za upravljanje migracionim tokovima u BiH" implementiraju partnerske organizacije: Međunarodna organizacija za migracije (IOM), Fond Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF), Ured visokog povjerenika Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR), Populacijski fond Ujedinjenih nacija (UNFPA) i Dansko vijeće za izbjeglice u BiH (DRC).

Ministarstvo sigurnosti i Delegacija Evropske unije u BiH o provedbi projekta informirani su putem dokumenta *Monthly Progress Update*, koji dostavlja IOM na engleskom jeziku.

Tabela 4. koja slijedi, preuzeta je iz *Monthly Progress Update*-a i prikazuje okvirni iznos utrošenih sredstava do kraja juna 2023. po organizacijama. Prema podacima IOM-a, finansijski podaci uključeni u službene, privremene i završne izvještaje odobrene od strane donatora imaju konačan i obavezujući karakter.

Tabela 4.: Okvirni iznos utrošenih sredstava do kraja juna 2023. po organizacijama

Partneri u projektu	IPA budžet 2022. – 2025. (euro)	Približan iznos potrošenog budžeta (euro)	Približan postotak potrošenog budžeta
IOM	33.083.284,98	7.952.999,64	24 % ¹⁶
UNICEF	2.584.948,80		31 %
UNHCR	1.181.106,08	576.039,44	49%
UNFPA	1.373.312,73	415.848,00	30 %
DRC		112.525,00	% ¹⁷

Finansijsku pomoć za podmirenje troškova zdravstvene zaštite pruža Evropska komisija putem dva projekta: IPA projekta i projekta „Osiguran pristup zdravstvenim uslugama i zaštiti ljudskih prava za tražitelje azila, izbjeglice i migrante u BiH“ finansiranog od strane Civilne zaštite i humanitarne pomoći Evropske komisije (ECHO). Zdravstvena zaštita migranata u Bosni i Hercegovini, kao što je navedeno u potpoglavlju 3.2., osigurava se u saradnji s Danskim vijećem za izbjeglice u BiH (DRC) koje ima potpisane ugovore o saradnji s direktnim pružiocima zdravstvene zaštite. S tim u vezi, sredstva se ne uplaćuju na Jedinostveni račun trezora institucija BiH.

Prema podacima Danskog Vijeća za izbjeglice u BiH (DRC), u periodu od 1. 1. 2023. do 30. 6. 2023. godine, Civilna zaštita i humanitarna pomoć Evropske komisije (ECHO) donirala je DRC-u sredstva u ukupnom iznosu od 1.489.645,16 eura od čega je u navedenom periodu realizirano 650.459,99 eura.

III. Izazovi u upravljanju nezakonitim migracijama u Bosni i Hercegovini

Pored izazova prezentiranih u godišnjoj informaciji u stanju u oblasti migracija u BiH za 2022. godini, u izvještajnom periodu 2023. godine pojavio se novi izazov u upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini.

Novi izazov se odnosi na proces prijenosa upravljanja privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata s međunarodnih organizacija na državne institucije, odnosno Ministarstvo sigurnosti – Službu za poslove sa strancima, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Ministarstvo civilnih poslova. Služba za poslove sa strancima bi preuzela upravljanje i koordinaciju rada unutar privremenih prihvatnih centara, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice u dijelu osiguranja humanitarnih potreba migranata koji su smješteni u centre i Ministarstvo civilnih poslova kao koordinirajuće tijelo za potrebe zdravstvene i socijalne zaštite u skladu sa važećim entitetskim i kantonalnim zakonima u ovim oblastima, kako je definirano u Planu mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH i Akcionom planu za period 2021. - 2025. godina Strategije u oblasti migracija i azila.

Izazovi u vezi nedovoljne kadrovske popunjenosti tijela nadležnih za pitanje migracija i rada na preporukama Evropske komisije koje se odnose na oblast upravljanja granicom,

¹⁶ Postotak se računa na ukupni iznos, uključujući i neke od budžetskih stavki čija dinamika korištenja tek treba biti dogovorena, prema podacima IOM-a.

¹⁷ Procenat će se izračunati nakon što bude odobren budžet.

migracijama i azilom opet su dobili na važnosti u kontekstu članstva u EU i uslijed povećanog broja nezakonitih migranata koji koriste teritoriju BiH za ulazak u Schengen zonu.

Podaci koji su prikupljeni radi pripreme informacije po zaključku Predsjedništva BiH s 5. redovne sjednice održane u maju 2023. godine¹⁸ i prezentirani u tabeli 5., pokazali su da:

- niti jedna od nadležnih organizacija nema popunjena radna mjesta u skladu sa postojećim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji. Na dan 30. 6. 2023. godine bilo je nepopunjeno ukupno 929 sistematiziranih radnih mjesta.

- na dan 30. 6. 2023. godine u mjerodavnim organizacijama bilo je zaposleno ukupno 3.176 osoba. U odnosu na 2018. godinu ukupan broj zaposlenih smanjen je za 156 osoba.

Tabela 5.: Broj zaposlenih osoba po nadležnim sektorima i agencijama Ministarstva sigurnosti

Nadležni organ	Broj	Broj	Broj
	sistematiziranih radnih mjesta ¹⁹	zaposlenih 2018.	zaposlenih 30.6.2023.
Ministarstvo sigurnosti-Sektor za imigraciju	19	16	15
Ministarstvo sigurnosti-Sektor za azil	28	20	19
Granična policija BiH	2.637	2.176	2.036
Služba za poslove sa strancima	310	238	220
Državna agencija za istrage i zaštitu	955	726	730
Ukupno	3.949	3.176	3.020

U izvještaju Evropske komisije za BiH za 2022. godinu navodi se, među ostalim da „... nadležne agencije Ministarstva, uključujući Sektor za imigraciju i Službu za poslove sa strancima, i dalje imaju značajan nedostatak osoblja i dijelom su nedovoljno opremljene, što otežava njihovu efikasnost...Vlasti nisu osigurale da Služba za poslove sa strancima i Granična policija imaju dovoljan broj stručnog osoblja....Bosna i Hercegovina nije usvojila niti dodijelila budžet za upravljanje migracijama.²⁰ Također se navodi da „Sektor za azil Ministarstva sigurnosti BiH ima vrlo ograničene ljudske resurse i operativne kapacitete, a samo pet zaposlenih rade na registraciji i procjeni zahtjeva za azil za cijelu zemlju, što je krajnje nedovoljno da bi se osigurao pristup proceduri odobravanja azila. ... Potrebno je povećati ljudske kapacitete, uključujući prevodioce i kulturne posrednike, kako se ne bi oslanjali samo na međunarodnu podršku. Ukupni kapacitet Sektora za azil treba dodatno ojačati.“²¹

Posebna je važnost posvećena jačanju kapaciteta u preporukama navedenim nakon 6. sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnosti između Evropske komisije i Bosne i Hercegovine održanog u decembru 2022. godine. Preporuke se odnose na sljedeće: usvojiti nedavno izrađeni Zakon o strancima; usvojiti novi Zakon o graničnoj kontroli; usvojiti strategiju i akcioni plan o migracijama; unaprijediti mehanizme koordinacije; nastaviti s jačanjem kapaciteta u oblasti azila, upravljanja granicama i povratka; intenzivirati provedbu sporazuma o readmisiji; unaprijediti kontrolu izrade biometrijskih pasoša; saradivati s partnerskim humanitarnim organizacijama i organizacijama civilnog društva; zaključiti radni

¹⁸ Zaključkom s navedene sjednice zaduženo je *Ministarstvo sigurnosti da Predsjedništvu BiH dostavi informaciju o konkretnim koracima koje poduzimaju u dijelu kadrovskog popunjavanja i osiguranja materijalno-tehničkih sredstava.*

¹⁹ Izuzev pojedinačnih izmjena i dopuna, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Državne granične službe tj. Granične policije donesen je 2005. godine, pravilnici o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva sigurnosti i Službe za poslove sa strancima datiraju iz 2009. godine, dok je pravilnik Državne agencije za istrage i zaštitu iz 2014. godine.

²⁰ https://archive.europa.ba/wp-content/uploads/2022/10/izvjestaj-o-bosni-i-hercegovini-za-2022-godinu_1666693844.pdf (pristupljeno: 31. 7. 2023.)

²¹ Ibid.

dogovor s Frontexom; intenzivirati informativne kampanje o pravima i obavezama bezviznog režima putovanja; osigurati intenzivniju saradnju s EK i njenim agencijama za upravljanje migracijama i granicom.

IV. Provedba Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH

Informacija s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH, usvojena na 22. sjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine održanoj 16. 12. 2020. godine, sadrži sedam prioriteta, 24 mjere i 127 aktivnosti.

U tabeli 6. koja slijedi prikazan je stepen provedbe aktivnosti²² iz Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH do 30. 6. 2023. godine prema prioritetima Bosne i Hercegovine u oblasti migracija i azila:

- 1) Jačanje Granične policije BiH u svrhu bolje kontrole granice, a u cilju sprječavanja nezakonitih ulazaka na teritorij BiH
- 2) Jačanje kapaciteta za efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriji Bosne i Hercegovine, te funkcioniranje postojećih i uspostava i funkcioniranje novih privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata
- 3) Realiziranje sporazuma o readmisiji i jačanje readmisijskih kapaciteta
- 4) Jačanje kapaciteta u području azila
- 5) Intenzivirati borbu protiv krijumčarenja migrantima
- 6) Podrška lokalnim zajednicama u kojim su uspostavljeni privremeni prihvatni centri
- 7) Jačanje kapaciteta Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH-Operativnog štaba za pitanja migracija u BiH.

Tabela 6.: Stepen provedbe aktivnosti do 30. 6. 2023. godine

Prioriteti u oblasti migracija i azila	Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom mjera	Broj aktivnosti		
		Provedba u toku ²³	Provedba nije počela	Provedba u kontinuitetu
Prioritet 1.	25	24	1	21
Prioritet 2.	37	22	15	8
Prioritet 3.	10	10	0	7
Prioritet 4.	13	12	1	6
Prioritet 5.	13	13	0	9
Prioritet 6.	18	5	13	2
Prioritet 7.	11	10	1	7
Ukupno	127	96	31	60

Stepen provedbe aktivnosti promjenjen je u odnosu na prethodno tromjesečje 2023. godine. U okviru prioriteta koji se odnosi na jačanje kapaciteta za efikasnije upravljanje nezakonitim

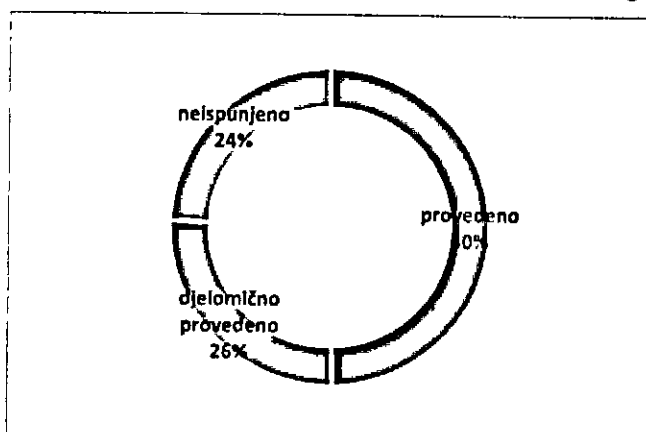
²² Procjena stepena provedbe aktivnosti iz Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH urađena je na temelju podataka dostavljenih od nositelja aktivnosti.

²³ Prikazuje zbir u potpunosti i djelomično provedenih aktivnosti.

migracijama na teritoriju Bosne i Hercegovine djelomična je provedena aktivnost nabavke specijaliziranih vozila za prijevoz migranata.

Nakon dvije i pol godine provedbe plana, od ukupnog broja aktivnosti, 63 aktivnosti provedeno je u potpunosti, a 33 djelomično. Nije provedena 31 aktivnost. Nedostatak finansijskih sredstava, izostanak donošenja propisa važnih za funkcioniranje i jačanje tijela nadležnih za imigracije neki su od razloga za neispunjenje aktivnosti.

Grafikon 5.: Stepen provedbe aktivnosti do 30. 6. 2023. godine

Posmatrano po aktivnosti, provedeno je njih 50 %. Razlika između udjela djelomično provedenih (26 %) i neispunjenih aktivnosti (24 %) je neznatna.

Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH predviđeno je da se 60 aktivnosti provodi u kontinuitetu.

1634/23

(AO) cm

Broj: 05-07-1-2183-15/23
Sarajevo, 13. 9. 2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
MINISTARSTVO SIGURNOSTI-BEZBJEDNOSTI
МИНИСТАРСТВО СИГУРНОСТИ-БЕЗБЈЕДНОСТИ
SARAJEVO - САРАЈЕВО
15-09-2023

06 (SB) DVL

PRIMLJENO/ПРИМЉЕНО.			
Ustr. jedinica Устр. јединица	Klasif. oznaka Класиф. ознака	Redni broj Редни број	Broj priloga Број прилога
Op	50	5006-4	RB

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH
- n/r tajniku Ministarstva -
Trg BiH 1, 71000 Sarajevo

PREDMET: Obavijest, dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 22. sjednici održanoj 7. 9. 2023. godine, razmotrilo je Informaciju o stanju migracija u BiH za prvih šest mjeseci 2023. godine te s tim u vezi zaključilo:

- usvaja se Informacija o stanju migracija u BiH za prvih šest mjeseci 2023. godine broj: 06-50-5006-3/23 od 21. 8. 2023. godine;
- zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za prvih šest mjeseci 2023. godine dostavi Predsjedništvu Bosne i Hercegovine na daljnje razmatranje;
- zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za prvih šest mjeseci 2023. godine dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
- zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da Informaciju o stanju u oblasti migracija u Bosni i Hercegovini za prvih šest mjeseci 2023. godine dostavi Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- u spis broj: 05-07-5-2116/23
- a/a

